UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente					
Datos Identificativos					2018/19
Asignatura (*)	Anatomía humana xeral			Código	750G02001
Titulación	Grao en Podoloxía				
Descriptores					
Ciclo	Período	Curso		Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Primeiro		Formación básica	6
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia				
Coordinación	Facio Villanueva, Angel		Correo electrónico	angel.facio@udc.es	
Profesorado	Facio Villanueva, Angel		Correo electrónico	angel.facio@udc.es	
Web	moodle.udc.es/				
Descrición xeral	O alumno deberá coñecer a anatomía humana e o estudo dos diferentes órganos, aparellos e sistemas. Esplacnoloxía vascular e nerviosa. Eixos e planos corporales.Así como o desenvolvemento embriolóxico nas distintas etapas da formación.				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer o desenvolvemento embriolóxico nas distintas etapas de formación. A anatomía e fisioloxía humana. Estudo dos diferentes órganos, aparatos e sistemas. Esplacnoloxía vascular e nerviosa. Eixes e planos corporais. Anatomía específica do membro inferior.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B21	Habilidades interpersonais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
O alumno/a coñece e identifica as estruturas anatómicas do corpo humano. Os diferentes órganos, aparellos e sistemas, e máis profundamente o membro inferior.	A1	B1 B2 B4 B5 B6 B7 B21	C1

Contidos	
Temas	Subtemas

MODULO 1. SISTEMA LOCOMOTOR	TEMA 1: Sistema esquelético do pescozo, tórax e abdome. TEMA 2: Articulacións do tronco. Articulacións da columna vertebral. Articulacións do tórax. TEMA 3: Músculos do tronco. Músculos propios do tórax. Músculos do pescozo. Rexións e celas do pescozo. Músculos do abdome. Anatomía funcional. TEMA 4: Vascularización e inervación do tronco. TEMA 5: Osteología do cranio e cara. TEMA 6: Articulacións do cranio e pescozo. TEMA 7: Músculos da cabeza. Músculos masticadores. Músculos faciais. Anatomía funcional. TEMA 8: Sistema carotídeo. Carótida primitiva. Carótidas interna e externa. TEMA 9: Osteología do membro superior. TEMA 10: Articulacións do membro superior. Músculos da cintura escapular. TEMA 11: Músculos do membro superior. Anatomía funcional. TEMA 12: Vascularización do membro superior. TEMA 13: Inervación do membro superior.
MÓDULO 2. SISTEMA CARDIOVASCULAR	TEMA 14: Corazón. Morfoloxía exterior. Relacións. Vasos e nervios do corazón. TEMA 15: Corazón. Morfoloxía interior. Cavidades cardíacas. TEMA 16: Arterias. Sistema da arteria pulmonar. Sistema da arteria aorta. TEMA 17: Veas. Veas pulmonares. Sistema da vea cava superior. Sistema da vea cava inferior. TEMA 18: Linfáticos. Linfáticos dos membros. Linfáticos da cabeza e pescozo. Linfáticos do tórax, abdome e pelvis.
MÓDULO 3. ESPLACNOLOXÍA	- Sistema dixestivo: TEMA 19: Cavidade bucal. Lingua. Glándulas salivares: parótida, submaxilar e sublingual. TEMA 20: Faringe e esófago. Estrutura e relacións. Vascularización e inervación. TEMA 21: Estómago. Estrutura e relacións. Vascularización e inervación. TEMA 22: Páncreas, bazo, fígado e vías biliares. Estrutura e relacións. Vascularización e inervación. TEMA 23: Intestino. Duodeno. Yeyuno-íleo. Cego e apéndice. Colon ascendente. Colon transverso. Colon descendente. Colon ileo-pélvico. Recto. Peritoneo. - Sistema respiratorio: TEMA 24: Laringe, traquea e bronquios. Estrutura e relacións. Vascularización e inervación. TEMA 25: Pulmóns, pleuras e mediastino. Mecánica respiratoria. - Sistemas urinario e xenital: TEMA 26: Ril. Estrutura e relacións. Vasos e nervios. TEMA 27: Uréter. Vejiga urinaria. Uretra masculina e feminina. Estrutura e relacións. TEMA 28: Aparello xenital masculino. Vascularización e inervación. TEMA 29: Aparello xenital feminino. Vascularización e inervación. - Sistema endocrino: TEMA 30: Glándula hipófisis. Estrutura e relacións. TEMA 31: Glándulas tiroides e paratiroides. Suprarrenal. Timo. Estrutura e relacións. Vascularización e inervación

MÓDULO 4. SISTEMA NERVIOSO	TEMA 32: Introdución ao sistema nervioso. Desenvolvemento. División do sistema nervioso. TEMA 33: Nervios medulares. Plexos cervical, braquial, lumbar, lumbosacro e sacrococcígeo. TEMA 34: Nervios craniais. TEMA 35: Sistema nervioso vexetativo. Sistema nervioso parasimpático. TEMA 36: A medula espinal. Estudo descritivo e topográfico. Estrutura funcional da medula espinal. Vascularización da medula espinal. TEMA 37: Morfoloxía e estrutura do tronco cerebral. TEMA 38: Cerebelo. Morfoloxía e estrutura. TEMA 39: Morfoloxía e estrutura do cerebro: telencéfalo e diencéfalo. TEMA 40: Vías de condución. Vías nerviosas motoras. Sensibilidade e as súas vías. TEMA 41: Vías óptica, auditiva e vestibular. TEMA 42: Vascularización do encéfalo. TEMA 43: Estudo das meninges e o líquido cefalorraquídeo.
MÓDULO 5. ESTESIOLOXÍA	TEMA 44: Sentido do tacto. A pel e os seus anexos. TEMA 45: Sentido do olfacto. Anatomía das fosas nasais. Vías olfatorias. TEMA 46: Sentido da visión. O globo ocular. Constitución anatómica. Anexos ollo. TEMA 47: Sentido da audición. Oído externo. Oído medio. Oído interno.
MÓDULO 6. EMBRIOLOXÍA	TEMA 48: Desenrolo embrionario. Período embrionario. Período fetal.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 B1 B2 B4 B7 B21 C1	21	42	63
Presentación oral	A1 B1 B2 B4 B5 C1	5	10	15
Discusión dirixida	A1 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B21 C1	2	6	8
Obradoiro	A1 B1 B2 B5 B7 B21	4	16	20
Prácticas a través de TIC	A1 B1 B2 B4	2	8	10
Solución de problemas	A1 B1 B2 B4 B6	6	24	30
Proba de resposta múltiple	A1 C1	1	2	3
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Presentación e exposición dos contidos teóricos en clase maxistral.
Presentación oral	Prepararase un traballo en grupo e realizarase su exposición oral.
Discusión dirixida	Debates sobre temas recollidos no programa
Obradoiro	Taller sobre maquetas
Prácticas a través de TIC	Búsquedas en internet
Solución de problemas	Sesións de comentario de puntos problema na clase
Proba de resposta múltiple	Exame de 60 preguntas test con catro opcións cada pregunta e unha única resposta válida.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas a través de TIC Obradoiro Discusión dirixida Sesión maxistral Presentación oral Solución de problemas	En todas as metodoloxías propostas faise imprescindible a atención personalizada en distintos formatos: grupos, tutorías... A interrelación co alumno é clave.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias**	**Descrición**	**Cualificación**
Proba de resposta múltiple	A1 C1	Exame de 60 preguntas tipo test con catro opcións por pregunta cunha única delas válida.	80
Obradoiro	A1 B1 B2 B5 B7 B21	Búsqueda bibliográfica Capacidade de traballo en grupo Metodoloxía científica	5
Presentación oral	A1 B1 B2 B4 B5 C1	Claridade de exposición Contidos definidos e completos	15

Observacións avaliación
Para superar a materia é necesario asistir á totalidade das prácticas e superar a avaliación final das mesmas con polo menos 5 sobre 10, así como obter unha media de 6 (sobre 10) na cualificación do exame e 5 sobre 10 no total da materia. Convocatorias de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e realicen as prácticas obrigatorias de forma completa coa cualificación de apto, deben de ter en conta que poden volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só ao exame teórico final, tendo en conta que a cualificación do exame teórico fará media coas cualificacións das prácticas, talleres, traballos tutelados e clases maxistrais do curso académico no que cursase as prácticas. Para os alumnos con matrícula parcial: poderán obter a cualificación da materia coa modalidade ordinaria ou modalidade na que a proba mixta supón o 90% da cualificación e o outro 10% a elaboración do caderno pequeno de prácticas. Nesta modalidade será obrigatorio superar ambas as partes para superar a materia. Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliación: Para aqueles alumnos/as que solicitasen a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos e concédaselle poderán presentarse ao exame teórico final cuxa cualificación suporá o 100% da cualificación da materia. A cualificación de non presentado: outorgarase a aqueles alumnos que non se presentan ao exame nin a ningunha das prácticas.

Fontes de información

Bibliografía básica	1.AAVV. Terminología anatómica. Panamericana, 1ª ed, 2001. 2. Abrahams PH, Hutchings RT, Marks SC. Gran atlas McMinn de Anatomía Humana. Oceano, 2ª ed, 2009. 3. Agur FR, Dalley F. Grant. Atlas de anatomía. Panamericana, 11ª ed, 2007. 4.Canby CA. Anatomía basada en la resolución de problemas. Elsevier - Masson, 1ª ed, 2007. 5. Chung KW. Colección temas clave: Anatomía. 6ª ed. 2008. 6. Dauber W. Feneis. Nomenclatura anatómica ilustrada, Elsevier Masson, 5ª ed, 2006. 7. Delgado L. Prácticas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2010. 8. Detton AJ. Grant. Manual de disección. Wolters Kluwer. 16ª ed, 2017. 9. Drake RL, Vogl A. Gray. Anatomía para estudiantes. Elsevier, 2º ed, 2010. 10.Dykes M, Watson W. Lo esencial en anatomía. Elsevier Mosby, 3ª ed, 2011. 11. Escuredo B, Sánchez JM, Borras SX, Serrat J. Estructura y función del cuerpo humano. McGraw-Hill Interamericana, 1995. 12. Fraga H. Anatomía básica. Galinova, 1ª ed, 2003. 13. García-Porrero J. Anatomía humana. McGraw-Hill ? Interamericana, 1ª ed, 2005. 14. Grine FE. Manual de laboratorio de anatomía humana. 3ª ed, 2008. 15. Gosling JA, Harris PF, Hunpherson JR. Anatomía Humana. Mosby/Doyma, 2ª ed, 1994. 16. Guzmán S, Eizondo RE. Anatomía humana en casos clínicos. Panamericana, 2ª ed, 2012. 17. Hansen JT. Netter. Flashcards de anatomía. Elsevier. 4ª ed, 2017. 18. Jacob S. Atlas de anatomía humana. Elsevier Science, 1ª ed, 2003. 19. Kapit W, Elson LM. Anatomía. Ariel, 1ª ed, 2014. 20. Latarjet M, Ruiz Liard A. Anatomía Humana. Panamericana, 4ª, 2004. 21. Lütjen-Drecoll E, Rohen JW. Anatomía. Panamericana, 1ª ed, 2012. 22. Möller TB, Reil E, Stark P. Atlas de anatomía radiológica. Marban, 3º ed, 2011. 23. Moore KL, Agur FR. Fundamentos de anatomía con orientación clínica. Panamericana, 6ª ed, 2008. 24. Moore KL, Dalley F, Agur AM. Anatomía con orientación clínica. Wolters Kluwer, 6ª edición, 2008. 25. Netter FH. Atlas de anatomía humana. Elsevier Masson, 5ª ed, 2011. 26. Nielsen M, Miller S. Atlas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2012. 27. Olinger AB. Atlas de anatomía humana. Lippincott 1ª ed, 2016. 28. Pansky B, Gest T. Anatomía concisa e ilustrada de Lippincott, volumen 1: espalda, miembro superior e inferior. AMOLCA 1ª ed, 2017. 29.Platzer W. Atlas de anatomía con correlación clínica. Tomo 1. Aparato locomotor. Editorial médica Panamericana, 9ª ed, 2008. 30. Paulsen F, Waschke J. Sobotta. Atlas de disección. Elsevier. 2ª ed. 2017. 31. Pró E. Anatomía clínica. Editorial médica Panamericana, 1ª ed, 2011. 32.Putz R, Pabst R. Atlas de Anatomía Humana Sobotta (I y II). Panamericana, 22ª ed, 2006. 33.Rouviere H y Delmas A. Anatomía humana. Masson, 11ª ed, 2005. 34.Sadler, TW. Langman Embriología médica. Wolters Kluwer, 11ª ed, 2009. 35.Schunke M, Schulltze E, Schumacher U, Voll M, Wesker K. Texto y atlas de anatomía. Tomo I. Anatomía general y aparato locomotor. Panamericana, 1ª ed, 2005. 36.Smith-Agreda JM. Escolar. Reconstrucciones humanas por planos de disección. Editorial Panamericana, 5ª ed, 2009. 37.Suárez Quintanilla JA, Iturrieta Zuazo I, Rodríguez Pérez AI, García Esteo FJ. Anatomía humana para estudiantes de ciencias de la salud. Elsevier. 1ª ed., 2017. 38. Tank PW. LWW Atlas de anatomía. Wolters Kluwer. 1ª ed, 2009. 39.Thibodeau GA, Patton KT. Anatomía y fisiología. Elsevier Mosby, 6ª ed, 2007. 40. Thibodeau GA, Patton KT. Estructura y función del cuerpo humano. Elsevier Mosby, 13ª ed, 2011. 41. Thompson JC,. Atlas práctico de anatomía ortopédica. Elsevier, 2ª ed, 2011. 42. Tortora GJ, Derrikson BH. Principios de anatomía y fisiología. Editorial Panamericana, 13ª ed, 2013. 43. Ullmann HF. Atlas de anatomía. Ed Ullmann, 1ª ed, 2103. 44. Vilensky JA, Hoffman LA. Rohen. Atlas de anatomía humana. Wolters Kluwer, 8ª ed, 2015. 45. Waschke J, Drenckhahn D. Compendio de anatomía. Editorial Panamericana, 1ª ed, 2009. 46. Weir J, Abrahams PH, Spratt JD. Atlas de anatomía humana por técnicas de imagen. Elsevier. 4ª ed, 2011.
Bibliografía complementaria	- (). .

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Fisioloxía xeral/750G02003 Bioloxía/750G02005
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías